

**L'OLOT DE MITJAN
SEGLE XVIII
Estudi del Cadastre del 1742**

Joaquim Monturiol i Sanés

INTRODUCCIÓ

Aquest treball constitueix un petit estudi de les propietats (cases, masos, cabanyes, barraques, molins i altres propietats públiques) d'Olot corresponents a l'any 1742.

La bàsica i principal font d'informació ha estat el volum del cadastre corresponent a l'esmentat any. De fet, aquest volum manuscrit, únic a l'arxiu municipal d'Olot, fou escrit l'any 1743 per Josep Aparicio i per encàrrec de l'Ajuntament. És, possiblement, una còpia del volum del 1742. Malgrat que la informació que conté és molt minsa, ens serveix molt per conèixer un xic la situació de la vila a mitjan segle XVIII. Tal com diu el Doctor Danés⁽¹⁾ **“... la qual còpia subministra coneixements molt notables respecte de l'estructura urbana de l'antiga vila i del seu terme, amb les denominacions de les places i els carrers i les masies circumdants”**.

El treball de buidatge de la informació continguda en el volum ha estat llarg i laboriós. Calia recollir tota la informació que ens donava el cadastre. Per això s'ha classificat per a cada persona propietària la següent informació:

- Carrer
- Nom i cognoms
- Ofici
- Categoria de la casa
- Altres dades.

És evident, doncs, que el fruit que en sortirà serà eminentment estadístic. El recull de fitxes extretes ha estat estudiat agrupant-les de diferents maneres:

- Per carrers
- Per sectors (dividint la vila en tres parts)

-A nivell de tota la vila (inclòs el terme de la parròquia d'Olot)

-A nivell de les diferents parròquies.

És d'assenyalar que en el volum esmentat hi ha dos grans blocs:

-Tots els masos i terres d'Olot i parròquies del pla d'Olot.

-Totes les cases de la vila classificades per carrers.

A més a més hi ha també altres petits apartats que classifiquen les barraques, les cases de lloguer, les adoberies, els tints, les propietats comunitàries, els molins i la llista dels propietaris de masos per parròquies.

En el present estudi, però, només s'ha tingut en compte el segon gran apartat, on hi ha totes les cases per carrers, i els petits apartats, deixant, doncs, de banda els camps i terrenys destinats a l'agricultura. Així, doncs, l'estudi se centra bàsicament en la vila en si, i en darrer terme en els masos de les parròquies del pla d'Olot.

D'altra banda s'ha centrat molta atenció en la situació dels carrers i a la seva pervivència en l'actualitat, per tal de definir el nucli poblat urbà del 1742. Igualment s'ha esmerçat atenció a intentar esbrinar les classes o bé les persones que disposaven de més propietats a la població, i que, per tant, devien disposar d'un estatus social més elevat.

Passem, doncs, a exposar les dades assolides amb la classificació de les fitxes per carrers, tot seguit es farà el mateix classificant les fitxes en tres sectors, i en darrer terme es tindrà en compte la totalitat de les fitxes extretes del volum manuscrit.

ESTUDI DE LES FITXES PER CARRERS

En el cadastre, les diferents propietats de la ciutat vénen ja ordenades per carrers. Així, doncs, les dades que s'han extret són les següents:

Hi ha un total de 42 carrers, però els hem reduït a 36: s'han ajuntat en un sol carrer els tres que van de la plaça Major al carrer Superior (actual carrer dels Sastres), i igualment he ajuntat els tres que van de la Plaça Major al carrer Bellaire (encara que en el cadastre, i per equivocació, s'anomena Bonaire, que també és proper a la Plaça, però és paral·lel i, per tant, no pot tenir tres carrers que hi menin). S'ha ajuntat en un el carrer i la placeta del Campdenmàs i, finalment, el Pont de

Santa Magdalena i el carrer de Bufadors també s'han fos en un, ja que així vénen en el cadastre.

La majoria dels carrers han conservat el nom fins a l'actualitat. Ara farem un repàs dels diferents carrers i el seu corresponent actual, tot i que n'hi ha uns quants que no han estat identificats, si bé es pot intuir fàcilment, però no exacta, la seva situació. En l'apartat de l'estudi de fitxes per sectors, s'explicarà la possible situació dels carrers no identificats.

Carrers	Nom del Cadastre del 1742	Nom actual
1	Sant Rafel	St. Rafael
2	Carrer de la Putoia	St. Ferriol (popularment La Putoia)
3	Camp Firal	Passeig d'en Blay (popularment El Firal)
4	Carrer Superior	Carrer dels Sastres
5	Fluvià i Arrebal	Possiblement Fluvià i Ronda Fluvià
6	Carrer de la Maduixa	Alt i Baix de la Maduixa
7	Cases Fora portal del Firal	El Roser. Popularment l'Apartament
8	Plaça de St. Esteve	Plaça Rector Ferrer
9	Carrer de l'Era de Josepa Farrusola	Carrer Esgleiers
10	Carrer de l'Om	Carrer de l'Om
11	Plaça de l'Àngel	Plaça Mora. Popularment de l'Àngel
12	Carrer de Clivillers	Carrer Clivillers
13	El Carreró	Possiblement Carreró de St. Antoni
14	Carrer Bonaire	Carrer Bonaire
15	Carrer i plaça Campdenmàs	Plaça Campdenmàs
16	Carrer del Tura	Carrer del Tura
17	Del Carrer Major al Portal	Carrer Verge del Portal
18	Carrer St. Bernat	Carrer St. Bernat
19	Carrer del Carme	Carrer del Carme

20	Carrer de l'Aigua	Carrer de l'Aigua
21	Valls	Valls Vells
22	Carrer Proua	Carrer Proa
23	Carrer de Santa Magdalena	Carrer de Santa Magdalena
24	Pont i Bufadors	Pont de Santa Magdalena i carrer St. Cristòfor
25	Carrer Sta. Creu	No identificat. Pròxim a la Plaça Palau
26	Carrer Adoberies	No identificat.
27	Plaça Palau	Plaça Palau
28	Carrer St. Miquel	Carrer St. Miquel
29	Arrebal Montsacopa fins el tint d'en Vila	No identificat
30	Carrer de la Presó	Carrer de la Presó Vella
31	Carrer St. Esteve	Carrer St. Esteve
32	Tres carrers transversals de la Plaça al carrer Superior.	Actualment són els de Sant Roc, Carnisseries i St. Antoni
33	Plaça Major	Plaça Major
34	Tres carrers transversals de la Plaça al Bellaire	Actualment són de St. Ignasi, Serra i Ginesta, i Ferrarons
35	Carrer Major	Carrer Major
36	Carrer de la Parra	Carrer de la Parra
37	Carrer Bellaire	Carrer Bellaire

Les dades extretes de cada carrer són les següents:

- 1.- Nombre de cases que hi ha (sense les que són llogades)
- 2.- Nombre de cases propietat de l'Església o de capellans.
- 3.- Cases propietat de dones vídues.
- 4.- Cases de 1a. categoria.
- 5.- Cases de 2a. categoria.
- 6.- Cases de 3a. categoria.
- 7.- Cases de lloguer.
- 8.- Cases sense categoria especificada.
- 9.- Percentatge.

En la gràfica següent s'especifiquen els carrers en el marge vertical, mentre que en el marge horitzontal hi ha els nou números corresponents a les dades anteriors.

	1	2	3	4	5	6	7	8
St. Rafael	70 100%	11 15'7%	4 5'7%	7 10%	31 44'2%	31 44'2%	3 —	4 —
La Putoia	44 100%	— —	8 18'6%	1 2'3%	21 48'8%	21 48'8%	— —	— —
Camp Firal	48 100%	5 10'4%	2 4'1%	4 8'33%	31 64'5%	13 27%	— —	— —
Superior	37 100%	4 10'8%	3 8'1%	6 16'2%	29 78'3%	2 5'4%	— —	— —
Fluvià i Raval	29 100%	3 10'3%	6 20'6%	1 3'4%	13 44'8%	15 51'7%	— —	— —
Maduixa	26 100%	1 3'8%	5 19'2%	5 19'2%	12 46'1%	9 34'6%	1 —	1 —
Fora Portal Firal	6 100%	— —	— —	— —	— —	6 100%	— —	— —
Plaça Sant Esteve	16 100%	3 18'7%	1 6'2%	2 12'5%	9 56'2%	5 31'2%	— —	— —
Era de J. Furrasola	6 100%	— —	2 33%	— —	1 16'7%	5 83'3%	— —	— —
Om	11 100%	2 18'8%	— —	1 9%	2 18'1%	8 72'7%	— —	— —
Plaça de l'Àngel	4 100%	1 25%	— —	1 25%	1 25%	2 50%	2 —	2 —

	7	3	—	1	5	1	5	5
Clivillers	100%	42'9%	—	14'3%	71'4%	14'3%	—	—
	20	1	2	5	13	2	—	—
El Carreró	100%	5%	10%	25%	65%	10%	—	—
	18	1	3	3	14	1	3	3
Bonaire	100%	5'5%	16'6%	16'6%	77'7%	5'5%	—	—
Raval de Montsacopa fins al Tint	2	—	—	—	—	2	—	—
	100%	—	—	—	—	100%	—	—
	4	—	3	1	—	3	1	1
Presó	100%	—	75%	25%	—	75%	—	—
Carrers Trans.	18	—	4	4	12	2	—	—
Pl.a Superior	100%	—	22'2%	22'2%	66'6%	11'1%	—	—
	3	—	—	3	—	—	23	23
Plaça Major	100%	—	—	100%	—	—	—	—
De Pl.Major a Bellaire	25	1	3	8	17	—	—	—
	100%	4%	12%	32%	68%	—	—	—
Carrer Major	18	—	3	12	6	—	8	8
	100%	—	16'6%	66'6%	33'3%	—	—	—
	14	—	—	—	6	8	—	—
Parra	100%	—	—	—	42'8%	57'1%	—	—
	10	1	3	3	7	—	1	1
Bellaire	100%	10%	30%	30%	70%	—	—	—
Plaça i Carrer Campdenmàs	17	—	—	1	11	5	2	2
	100%	—	—	5'8%	64'7%	29'5%	—	—
	28	—	7	2	21	5	—	—
Del Tura	100%	—	25%	7'1%	75%	17'8%	—	—

Del carrer Major12 al Portal	100%	—	1 8'3%	2 16'6%	6 50%	4 33'3%	—	—
St. Bernat	21 100%	— —	— —	— —	6 28'5%	15 71'4%	—	—
Del Carme	17 100%	— —	4 23'5	2 11'7%	11 64'7%	4 23'5%	2 —	2 —
De l'Aigua	40 100%	2 5%	7 17'5%	2 5%	26 65%	12 30%	2 —	2 —
Valls	17 100%	1 5'8%	— —	1 5'8%	13 76'4%	3 17'6%	—	—
Proa	36 100%	— —	2 5'5%	6 16'6%	24 66'6%	6 16'6%	—	—
Santa Magdalena	20 100%	1 5%	— —	2 10%	14 70%	4 20%	2 —	2 —
Pont i Bufadors	25 100%	— —	2 8%	— —	10 40%	15 60%	—	—
Sta. Creu	31 100%	1 3'2%	— —	8 25'8%	17 54'8%	6 19'3%	—	—
Adoberies	5 100%	— —	— —	— —	— —	5 100%	—	—
Plaça Palau	14 100%	— —	1 7'1%	1 7'1%	11 78'5%	2 14'2%	—	—
St. Miquel	52 100%	— —	5 9'6%	— —	10 19'2%	42 80'7%	—	—

D'aquest seguit de dades en podem extreure alguns aspectes destacables. Si hom es fixa, per exemple, en els carrers de 25 cases o més, ja que els carrers petits ens donen uns percentatges poc significatius i generalitzables, s'observen diferents trets: per exemple, al carrer de St. Rafael s'hi troba un alt percentatge de cases propietat de l'Església, un 15'7%. També es veu que la majoria de cases són de 2^a i 3ª categoria, amb uns percentatges per a cada categoria del 44'2%.

Al carrer de la Putoia no hi ha presència de l'Església, en canvi sí que s'hi troba un 18'6% de cases en propietat de dones vídues. Igualment, les categories predominants són la segona i la tercera, amb un 48'8% cadascuna.

Al camp del Firal s'hi troba de nou la presència eclesiàstica, amb un 10'4%, mentre que la categoria predominant és la segona, amb un 64'5%.

En el carrer Superior hi ha presència de l'Església en un 10'8%, i de dones vídues en un 8'1%. La categoria predominant és la segona, amb un 78'3%, seguida de la primera, amb un 16'2%, la qual cosa ens indica que es tractava d'un carrer prou important i de classes prou benestants.

És curiosa la casualitat que es dona al Fluvià i Raval, ja que un 20'6% de les cases són propietat de dones vídues; i un 10'3% són de l'Església. Si es miren les categories, s'observa que quasi el 50% es reparteix entre la segona i la tercera, mentre que la primera només té el 3'4%. D'aquí cal assenyalar el contrari del carrer Superior: devien ser de classes baixes i treballadores.

Al carrer de la Maduixa hi ha el 19'2% de cases de dones vídues, i un repartiment de les categories prou moderat a cadascuna.

Pel que fa als tres carrers que van de la plaça Major al carrer Bellaire, cal dir que un 12% de cases eren de dones vídues, i un 4% de l'Església, mentre que les categories que hi trobem són destacables: hi ha total absència de cases de la tercera, la primera té un 32% i la segona un 68%. Serien, doncs, carrers prou importants si tenim en compte aquesta distribució de les categories.

També és molt significatiu el carrer del Tura, on un 25% de les cases són de dones vídues. Les categories s'aboquen en majoria a la segona, amb un 75%.

El carrer de l'Aigua ens mostra un predomini de les cases de segona i tercera, possiblement per la seva situació, prop ja de les muralles de la vila.

El carrer de la Proa presenta prou varietat: hi ha un gran percentatge de cases de segona categoria, 66'6%, mentre que la primera i la tercera tenen cadascuna un 16'6%. Seria, doncs, un carrer intermig; de fet, comunicava l'Església del Tura amb el Palau abacial.

El que ja mostra unes dades més concretes i probables és el Pont de Santa Magdalena i el carrer de Bufadors, en els quals hi ha un 40% de cases de segona i un 60% de cases de tercera. Era un carrer dels afores i desconnectat del nucli, per això no hi trobem cap casa de primera categoria, ni tampoc propietat de l'Església.

El carrer de la Santa Creu (ara desaparegut) presenta, en canvi, predomini de la segona categoria (54'8%), seguida de la primera (25'8%). També compta amb un 3'2% cases de l'Església. Segurament era un carrer de classe elevada, ja que, segons sembla, es trobava molt a prop del Palau abacial.

El carrer de Sant Miquel ens mostra clarament un predomini de la tercera classe (80'7%), ja que es trobava en els afores.

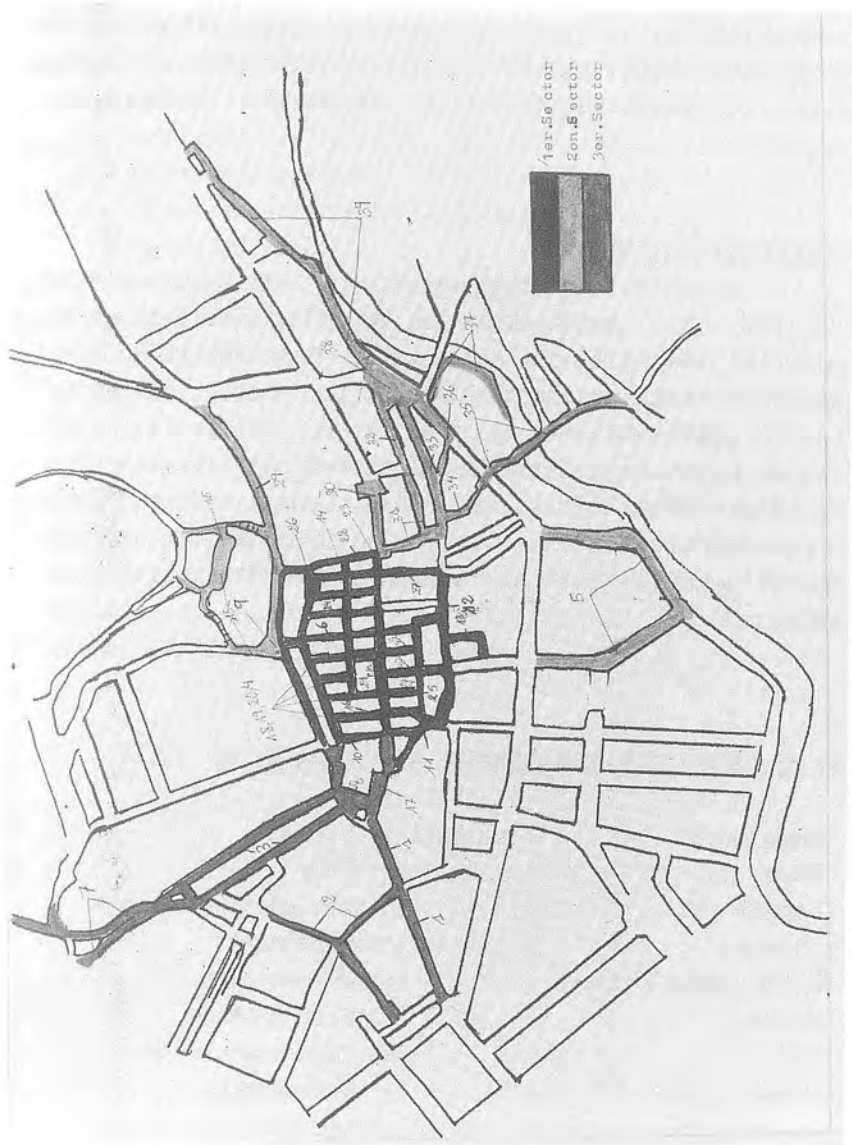
És també destacable el cas de la Plaça Major, on només hi ha tres cases que no són llogades, i en canvi 23 són de lloguer. Segurament devia ser un centre comercial important i per això eren les cases més requerides pels llogaters (veure apartat de lloguers).

NÚMEROS QUE CORRESPONEN A LA SITUACIÓ DELS CARRERS EN EL SEGÜENT MAPA DELS SECTORS

- 1.- St. Rafel
- 2.- La Putoia
- 3.- Camp Firal
- 4.- Superior
- 5.- Fluvià i Raval
- 6.- Maduixa
- 7.- Cases de Fora i el portal del Firal

- 8.- Plaça de St. Esteve
- 9.- Era de Josepa Furrasola
- 10.- Om
- 11.- Plaça de l'Àngel
- 12.- Clivillers
- 13.- El Carreró
- 14.- Bonaire
- 15.- Raval de Montsacopa al tint d'en Vila
- 16.- Presó
- 17.- St. Esteve
- 18.- Transversals al carrer Superior
- 19.- Tres carrers transversals de la plaça al carrer Superior
- 20.- Superior
- 21.- Plaça Major
- 22.- Tres carrers transversals de la plaça al carrer Bellaire
- 23.- Major
- 24.- Parra
- 25.- Bellaire
- 26.- Plaça i carrer Camp d'en Mas
- 27.- Tura
- 28.- Del carrer Major al Portal
- 29.- Sant Bernat
- 30.- Carme
- 31.- Aigua
- 32.- Valls
- 33.- Proa
- 34.- Santa Magdalena
- 35.- Pont i Bufadors
- 36.- Santa Creu
- 37.- Adoberies
- 38.- Plaça Palau
- 39.- Sant Miquel

Els diferents sectors vénen reflectits en el mapa mitjançant tres colors. I els carrers tenen el seu número i situació corresponent a la llista anterior.

ESTUDI PER SECTORS

Per tal d'estudiar els diferents sectors, s'ha dividit la vila i els seus carrers amb uns criteris quelcom raonables. Potser la manera com s'han agrupat no és prou encertada i les conclusions que se'n desprenen no són massa significatives. De totes maneres, la divisió és la següent:

SECTOR PRIMER

Comprèn el nucli rectangular de carrers que s'agrupen entorn de la Plaça Major. Van des de darrera l'església de Sant Esteve fins al carrer del Tura, i s'hi inclou el que va del carrer Major al Portal. En aquest sector, tots els carrers han estat identificables avui dia. Les úniques diferències serien el carrer Superior, que avui és el dels Sastres; l'era de Josepa Furrasola que avui és l'Esgleiers; i el carrer que va del carrer Major al Portal, que avui és el Verge del Portal. L'única complicació ha estat situar el Carreró, que s'ha optat per la possibilitat que fos l'actual Carreró de Sant Antoni, i per tant s'ha inclòs en aquest sector primer.

ELS CARRERS D'AQUEST SECTOR SÓN:

- Plaça Major	- Tura
- Major	- Parra
- Bonaire	- Del Carrer Major al Portal
- Superior	- El Carreró
- Era de Josepa Furrasola	- Clivillers
- Bellaire	- Plaça de l'Àngel
- Om	- Plaça Campdenmàs
- Presó	- Campdenmàs
- 1er. transversal de la plaça al Superior	- 1er. de la plaça al Bellaire
- 2on. transversal de la plaça al Superior	- 2on. de la plaça al Bellaire
- 3er. transversal de la plaça al Superior	- 3er. de la plaça al Bellaire
- Maduixa	

DADES DEL PRIMER SECTOR:

		%
Núm. de carrers	22	-
Núm. total de cases	323	100
Cases propietat de l'església	15	4,6
Cases de capellans en particular	7	2,1
- Posseïdes abans del 1716	9	2,7
- Posseïdes després del 1716	5	1,5
- Sense especificar	1	0,3
Cases de dones vídues	47	14,5
Núm. de dones vídues	38	-
Cases de 1ª categoria	58	17,9
Cases de 2ª categoria	163	50,4
Cases de 3ª categoria	57	17,6
Sense especificar categoria	45	13,9
Cases de lloguer	45	13,9
Cases d'hereus i forasters	13	4
Cases que van en nom de dona no vídua	3	0,9
Núm. de barraques	3	-
Propietaris amb 3 o més cases al sector:		

	Categories			
	Lloguer	1ª	2ª	3ª
Josep Vila	1	1	1	1
Agustí Serrat	1	2	1	-
Pere Coromina	-	1	1	1
Salvi Llorens	-	-	5	1
Mateu Moliner	-	-	-	3
Josep Sala	-	-	2	1
Antoni Serra	1	1	-	2
Miquel Sayol	1	1	1	-
Josep Marcillo	1	1	-	1
Josepa Furrasola	2	1	1	-

COMENTARI DADES DEL PRIMER SECTOR

Dels diferents recomptes i percentatges extrets, es comenten els més significatius:

En aquest primer sector hi ha 323 cases, repartides, però, en un nombre elevat de carrers: 22. Hi trobem una presència prou important de l'Església, que té un 4'5% de les cases. Més destacable és encara el nombre de cases de dones vídues, que ocupen un 14'5%; en aquest sector hi ha 38 vídues. Aquesta presència de vídues es repartirà al llarg dels tres sectors.

Potser el fet més destacable és que en aquest primer sector és on hi ha un percentatge més elevat de cases de categories altes. Així, trobem que és el sector on hi ha més cases de la primera categoria, concretament un 17'9%; igualment és el sector on hi ha més cases de segona, un 50'4%, i també el sector on hi ha menys cases de la tercera categoria, un 17'6%. Queda, per tant, molt clar que era el sector més benestant, on les cases es trobaven en millors condicions, i on hi havia situat el comerç (veure gràfic dels oficis per sectors, i comentari corresponent).

Igualment serà el sector on hi haurà més cases llogades, segurament per motius comercials. Recordem que tant sols a la plaça Major n'hi ha 23, i en tot aquest sector n'hi ha 45, que representen un 13'9 per cent de totes les cases del sector.

Un altre fet prou característic d'aquest sector és l'absència de barraques. Només n'hi ha 3, mentre que en els altres sectors n'hi haurà més.

Finalment, s'observa quins eren els propietaris que disposaven de més cases en els sectors, ja fos en propietat o bé llogades a altres persones. S'ha pres per referència els propietaris amb tres cases o més. Cal observar que alguns d'aquests seran també propietaris de cases d'altres sectors. Esdevindran, doncs, els grans propietaris d'Olot (veure més endavant).

SEGON SECTOR

Comprèn els carrers que van des del Tura a Sant Miquel, o sigui als afores de les muralles. Inclou també tots els carrers propers al riu

Fluvià i els més propers al volcà Montsacopa. Aquest sector és, segurament, el més antic de la vila. En ell s'hi trobava el palau de l'Abat de Ripoll, en el lloc que encara avui conserva el nom de plaça Palau. Després dels terratrèmols del segle XV, que derruïren completament la ciutat, s'aixeca de nou aquest palau, si no en el mateix lloc, molt a prop. Ens ho diu Solà-Morales ⁽²⁾: **“Un llenç de mur aniria de l'església de Sta. Maria al palau abacial.”** Igualment ens ho diu Ramon Grabulosa ⁽³⁾: **“A Olot, l'abat tenia un palau...”**

El carrer de l'Aigua rep aquest nom perquè per ell corria l'aigua que provenia de la font de la plaça del Conill, tal com diu Solà-Morales ⁽⁴⁾: **“Donava a la placeta de la Font d'En Conill, i per l'est al carrer públic, per on discorre l'aigua de dita font, (carrer de l'Aigua)”**.

El carrer de Santa Magdalena, igual que el pont del mateix nom, existeixen encara ara, i el nom els ve donat per la capella dedicada a Santa Magdalena que s'hi troba situada.

El carrer Valls seria l'actual Valls Vells, que en altre temps havia estat muralla natural, ja que vall seria l'equivalent a un fossar propi de les muralles. Tal com diu Grabolosa ⁽⁵⁾: **“El mot valls era aplicat als esvorancs provocats per les aigües pluvials, seguint els desgüesos naturals.”**

El carrer Bufadors adquiriria, amb el temps, el nom de Sant Cristòfor, ja que era el camí que menava a la parròquia d'igual nom. Hem de creure que es trobava fora muralla.

Igualment el carrer de Sant Miquel es trobava fora muralla; partia del Palau i seguia paral·lel al riu.

Un altre dels carrers que es trobaven fora muralles era el de Sant Bernat, que començava en el Portal, on avui hi ha el carrer de la Verge del Portal.

Els carrers més conflictius a l'hora d'ésser situats han estat els següents:

- Fluvià i Raval: El més segur és que corresponguin a l'actual Fluvià i Ronda Fluvià, amb possibles variacions.

- Raval de Montsacopa fins al tint d'en Vila. Segurament era proper al carrer de Sant Bernat, també fora del Portal. No s'ha pogut identificar clarament, però la situació ha d'ésser pròxima al portal pel costat del Montsacopa.

- Santa Creu: Sabem que era prop del Palau, i que hi havia una capella amb el nom de Santa Creu. Tal com diu Grabolosa, la rèplica de la creu gòtica que hi ha avui a la plaça Palau fa referència a aquesta Santa Creu anterior. El carrer era en el lloc on avui hi ha l'avinguda Onze de setembre.

- Finalment el carrer Adoberies, on devien trobar-se les adoberies, havia d'ésser prop del riu. Tampoc no és possible de situar-lo correctament avui dia, però sabem que era també prop de la plaça Palau actual i prop del riu, ja que la fitxa N° 730 del cadastre, que correspon a Miquel Estorch, ens diu que tenia una casa a la plaça Palau pròxima al carrer Adoberies. Podria correspondre a l'actual carrer del Rentador, però no hi ha cap indicatiu que ho indiqui.

ELS CARRERS DEL SECTOR SÓN:

- Aigua
- Santa Magdalena
- Valls
- Carme
- Plaça Palau
- Proa
- Pont i Bufadors
- Sant Miquel
- Sant Bernat
- Fluvià i Raval
- Raval de Montsacopa fins al tint d'en Vila
- Santa Creu
- Adoberies

DADES DEL SEGON SECTOR:

		%
Núm. de carrers	13	-
Núm. total de cases	315	100
Cases propietat de l'església	8	2.5

Cases de capellans en particular	3	0.9
- Posseïdes abans del 1716	5	1.5
- Posseïdors després del 1716	3	0.9
Cases de dones vídues	27	8.5
Núm. de dones vídues	20	-
Cases de 1 ^a categoria	23	7.3
Cases de 2 ^a categoria	155	49.2
Cases de 3 ^a categoria	131	41.5
Sense especificar categoria	6	1.9
Cases de lloguer	6	1.9
Cases d'hereus i forasters	11	3.5
Cases en nom de dona no vídua	2	0.6
Núm. de barraques	30	-

Propietaris amb 3 o més cases al sector:

		Categories			
		Lloguer	1ª	2ª	3ª
Jeroni Arbell				3	
Pau Bassols			1	3	
Pere Pau Bassols			3	2	
Miquel Casabó	1		2	2	
Esteve Clusells			3		
Esteve Costa			1	3	
Jeroni Cros			1	3	
Pere Martí Conill	1		1	1	
Miquel Estorch		2		1	
Josep Furrasola	1		1	1	
Francesca Guinó			2	1	
Josep Marcillo				4	
Antoni Morató			1	8	
Josep Pagès		1	2		
Antoni Prat			1	3	
Francesc Prat		1	2		
Joan Pujol			3		
Pau Queralt	1		4		
Seguimon Roura	1	3			
Rafael Salgas				4	
Pere Valls			3		
Ester Vilar		1	2		

COMENTARI A LES DADES DEL SEGON SECTOR

Com a trets més rellevants tenim:

En aquest segon sector hi ha 315 cases en només 13 carrers; hem de suposar, doncs, una major aglomeració de petites cases. La gran diferència en aquest sector es troba en els categories de les cases. Aquí trobem un predomini de la segona i la tercera categoria, i la primera queda en un percentatge molt reduït. Aquest sector serà el que tindrà un percentatge més elevat de cases qualificades de tercera categoria, concretament un 41'5%, davant de tan sols un 7'3% de cases de la primera categoria. Així, doncs, tenim un sector més pobre que l'anterior, segurament perquè els diferents carrers de fora muralles devien ser habitats per treballadors (veure gràfic d'oficis del segon sector).

Molt destacable és, també, el nombre de barraques, que en aquest sector arriben a 30, o sigui, a tres quartes parts de totes les que existien. D'altra banda, trobem molts propietaris amb més de tres propietats, si bé de categories baixes.

SECTOR TERCER

Comprèn només sis carrers, però el nombre de cases que hi trobem és prou considerable. Comprendria el sector que abans era deslligat de la resta de la població, presidit pel turó de Sant Esteve, on avui hi ha l'església parroquial; i abasta les cases del Firal, fins i tot les que hi havia fora el portal que hi havia al capdamunt.

El carrer de Sant Esteve existeix actualment. La plaça de Sant Esteve avui s'anomena del Rector Ferrer. El camp Firal tenia aquest qualificatiu de camp perquè això és el que era: tot just hi començava a haver les primeres cases al costat dret. Més entrat el segle XVIII, concretament els anys 70, 80 i 90, fou quan Olot va créixer en gran nombre i s'edificaren moltes cases en aquest sector. Les cases de fora el portal del Firal serien a l'actual Puig del Roser, que quedaven fora de la muralla, ja que el portal es trobava al capdamunt del Firal.

El carrer de Sant Rafel és el mateix d'avui dia, si bé hi havia un portal a la sortida, on avui comença la Plaça Clarà.

Finalment, la PUTOIA seria l'actual carrer de Sant Ferriol, si bé podia comprendre, també, alguna casa del carrer Sant Pere Màrtir. Actualment, i de manera popular, s'anomena encara la Putoia.

Per tant, en aquest tercer sector no hi ha cap problema a l'hora d'identificar els carrers, perquè tots corresponen als actuals.

ELS CARRERS DEL SECTOR SÓN:

- Sant Esteve
- Plaça de Sant Esteve
- Sant Rafel
- Putoia
- Camp Firal
- Cases de fora el portal del Firal

DADES DEL TERCER SECTOR:

		%
Núm. de carrers	6	-
Núm. total de cases	205	100
Cases propietat de l'església	19	9'2
Cases de capellans en particular	4	1'9
..... - Posseïdes abans del 1716		11 5'3
..... - Posseïdes després del 1716		7 3'4
..... - Sense especificar		1 0'4
Cases de dones vídues	16	7'8
Núm. de dones vídues	16	-
Cases de 1ª categoria	20	9'7
Cases de 2ª categoria	103	50'2
Cases de 3ª categoria	77	37'5
Sense especificar categoria	5	2'4
Cases de lloguer	4	1'9
Cases d'hereus i forasters	12	5'8
Cases en nom de dona no vídua	3	1'4
Núm. de Barraques	10	

PROPIETARIS AMB 3 O MÉS CASES AL SECTOR:

	Categories			
	Lloguer	1 ^a	2 ^a	3 ^a
Pere Anton Rufet				3
Esteve Giralt			2	2
Pere Molas			3	
Josep Puig			1	2
Joan Torrent			2	1
Josep Ventulà			3	1

COMENTARI DE DADES DEL TERCER SECTOR

Cal observar la quantitat de cases posseïdes per l'Església, que són 19 i suposen un 9'2% de les cases del sector. Aquest percentatge és el més elevat dels tres sectors. Això vol dir que el tercer sector és on l'Església tenia més propietats. Es troben concentrades sobretot a prop de Sant Esteve, al Firal i també al carrer de Sant Rafel.

Veiem també que hi ha un nombre prou elevat de cases, si tenim en compte que només comprèn sis carrers. Alguns d'aquests carrers ja comprenen la meitat de les cases, tal és el cas del de Sant Rafel i el de la Putoia, que sumen plegats 113 cases.

Observant les categories, veiem que la majoria són de segona i tercera. Un 50'2% són de segona, la qual cosa ens ve a dir que no era pas un sector despreciable. És el segon sector en percentatge de cases de la primera categoria, un 9'7%.

Veiem, a l'ensem, un descens de les cases de lloguer, que només són quatre, cosa que no succeïa en el primer sector.

Igualment hi ha un índex de barraques prou considerable comparat amb el primer sector, si bé inferior al del tercer sector.

Aquest era un sector que creixeria molt durant la segona meitat del segle XVIII, sobretot per la part del Firal.

En el gràfic següent, s'especifiquen els diferents oficis dels propietaris. Estan distribuïts per sectors. Hi ha també un gran nombre de persones sense professió específica; solen correspondre a les vídues, forasters, senyors benestants, menors i també desconeguts.

Oficis	1er.sector	2on. sector	3er. sector
No especificats	75	54	51
Aguller	1		
Adober, Blanquer, curtidor i pelaire	15	47	16
Adroguer	8	2	4
Apotecari, Farmacèutic	5	1	
Artiller, soldat i fuseller	2	4	4
Argenter, daurador	2	1	
Barretaire	1		1
Baster	5		1
Botiguer	12	2	3
Braser		3	2
Boter			1
Calderer	2		
Calceter	2		1
Capellà	5	3	4
Cardador	3	1	3
Corder, corretger	4	2	5
Courer	3		
Daguer		1	
Doctor	9	4	
Ensepador	1		
Escrivent	1		
Familiar Sant Ofici i Sant Tribunal	2	1	
Ferrer i ferrer de tall	8	7	1
Fuster	10	1	1
Gerrer i Oller		2	1
Hostaler		1	
Jornaler	15	34	15
Llibreter		1	
Llaurador, agricultor i pagès	6	5	7
Masover		3	5
Manyà i Serraller	2	1	1
Mestre de Cases	2	5	3
Moliner		3	
Metge	6		1

Oficis	1er.sector	2on. sector	3er. sector
Músic		2	
Negociant	2	3	
Notari	3	3	
Paquetaire	1	4	
Passamaner	8		1
Pupil, orfe		1	
Raier	1		
Rajoler			1
Sabater	7	2	
Saboner	2	3	
Salmitraire	1		
Sedasser		1	
Sastre	4	5	2
Serrador	1		2
Teixidor	3	7	7
Tintorer	3	3	2
Torner	1		
Traginer	13	5	6
Carnisser			1

Evidentment, els oficis dels tres sectors sumats no corresponen al total de persones de tal ofici a la vila, ja que per exemple hi pot haver un metge que tingui propietats en diferents sectors, i de metge només en tindrem un. En tot cas, per saber el total de persones per ofici es poden veure les dades a nivell d'Olot, més endavant.

Quan parlem de doctors ens referim a aquelles persones amb títol de doctor, exceptuant els metges. Quan parlem de pupil, ens referim als orfes que estan sota tutela d'algué més.

COMENTARI DEL GRÀFIC D'OFICIS PER SECTORS

Els oficis d'adober, blanquer, pelaire i curtidor, o sigui, els que tenen per objecte treballar les pells, són els que ocupen més gent de la vila. Veiem que els que fan aquests oficis tenen moltes propietats en el segon sector, que correspon precisament al sector del riu, on devien treballar les pells. No en va, doncs, trobem el carrer Adoberies en

aquest sector. De totes maneres, també tenen propietats en els restants sectors, si bé en nombre molt inferior.

El d'apotecari o farmacèutic ja devia ser, aleshores, un ofici prou reconegut i important, potser això explica la major presència en el primer sector i l'absència en el tercer, a la vegada que una representació molt minsa en el segon. Potser també influeix que en el primer sector, i tal com s'ha dit abans, s'agrupava l'activitat comercial. El mateix cas es pot aplicar a argenters i dauradors, així com també a l'ofici de botiguer, que es troba concentrat en el primer sector.

Els capellans en possessió de propietat els trobem prou repartits en els tres sectors, si bé són més nombrosos en el primer.

En cas de què parlàvem més amunt, dels apotecaris, es repeteix novament en els doctors i en els fusters, els quals tenen les propietats en el primer sector, principalment.

Els jornalers, en canvi, es troben majoritàriament en el segon sector, si bé també en el primer i en el tercer.

Per contra, els masovers que devien disposar de poc poder adquisitiu, els trobem absents del primer sector i quasi majoritàriament en el tercer.

ESTUDI DE FITXES DE TOT OLOT.

Després de l'estudi per sectors, cal aplegar totes les fitxes per tal de treure'n dades a nivell de tota la vila. En aquest apartat s'hi ha inclòs, a més de les cases dels tres sectors, els masos i cases de la parròquia d'Olot.

Passem a veure, doncs, els oficis dels propietaris de tota la ciutat.

OFICIS DELS PROPIETARIS D'OLOT I PARRÒQUIA

No especificats	179
Aguller	1
Adober, blanquer	74
Curtidor i pelaire	-
Adroguer	13
Apotecari, farmacèutic	6
Artiller, soldat fuseller	9

Argenter i daurador	3
Barretaire	2
Baster	6
Botiguer	14
Braser	5
Boter	1
Calderer	2
Calceter	3
Capellà	12
Cardador	7
Carnisser	1
Corder, corretger	10
Courer	3
Daguer	1
Doctor	12
Ensepador	1
Escrivent	1
Familiar Sant Ofici i Sant Tribunal	3
Ferrer i ferrer de tall	17
Fuster	12
Gerrer i oller	3
Hostaler	1
Jornaler	65
Llibreter	1
Llaurador, agricultor	27
Pagès	
Masover	7
Manyà o serraller	3
Mestre de cases	11
Moliner	3
Metge	8
Músic	2
Negociant	4
Notari	7
Paquetaire	5
Passamaner	9

Pupil, orfe	1
Raier	1
Rajoler	1
Sabater	7
Saboner	5
Salmitraire	1
Sedasser	1
Sastre	10
Serrador	2
Teixidor	17
Tintorer	7
Torner	1
Traginer	23

COMENTARI DELS OFICIS

Si haguéssim de qualificar la vila d'Olot l'any 1742, podríem destacar unes dedicacions primordials:

En primer lloc, i encara que no quedi gaire reflectit en la gràfica, la població olotina, o si més no la que habitava el pla d'Olot que comprèn les tres parròquies, es dedicava plenament a l'agricultura i també a la ramaderia. Però, com és normal, els pagesos es trobaven en els masos de la zona, per tant no els trobem en la distribució de cases.

Ara bé, deixant a part l'agricultura podem distingir dues ocupacions molt importants; concretament els oficis d'adober, blanquer, curtidor o pelaire, que treballen les pells del bestiar, ocupen 74 persones propietàries a la ciutat i parròquia d'Olot. El de jornaler seria l'altre ofici important, que ocuparia unes 65 persones propietàries.

Seguidament trobem 14 botiguers, 17 ferrers, 12 fusters i 10 sastres, que juntament amb d'altres oficis omplirien la part més comercial de la vila.

És d'assenyalar, també, el nombre de 23 traginers, que és prou considerable. De fet, si pensem en els mitjans de transport de l'època, no és d'estranyar aquesta afluentia de traginers.

És curiosa l'existència de vuit metges a la vila, nombre prou considerable si el comparéssim amb un petit poble actual, on sol haver-hi un sol metge.

Recordem, però, que eren temps d'epidèmies i malalties.

En canvi de llibreter només n'hi trobem un, i no és pas estrany ja que, de fet, la cultura literària era pràcticament nul·la.

LES BARRAQUES A NIVELL D'OLOT

En el cadastre en qüestió, després de l'enumeració de les cases trobem un apartat on hi ha la llista de les barraques amb el corresponent propietari i la seva situació a la ciutat. El text que encapçala la llista diu el següent:

“Relación de las Barracas, Porxos y Establias que se encuentran existentes en la villa de Olot y su término, bajo la consideración que por no tener clase asignada, se les considera a cada una por su alquiler al año en veynte y cinco reales”.

En total hi ha 46 barraques en els següents carrers:

Sant Rafel	3
La Putoia	5
Camp Firal	2
Fluvià i raval	3
Clivillers	1
Raval de Montsacopa al tint d'en Vila	7
Parra	2
Sant Bernat	7
Aigua	1
Valls	1
Bufadors	6
Plaça Palau	2
Sant Miquel	3
Total	43
Més les de la Parròquia de les Fonts	3
Total global	46 barraques

GRANS PROPIETARIS D'OLOT I PARRÒQUIES

A la columna vertical hi ha el nom dels propietaris, i sis números que corresponen a:

1= Cases del Primer Sector.

2= Cases del Segon Sector.

3= Cases del Tercer Sector.

4= Cases a la Parròquia d'Olot.

5= Cases a la Parròquia de Sant Cristòfor les Fonts.

6= Cases a la Parròquia de Sant Andreu del Coll.

A la línia horitzontal superior hi ha especificada la categoria de les cases, així com també s'especifica si es tracta d'una barraca, d'una casa de lloguer o bé d'un mas.

		Cases			Barraques	Lloguer	Masos
		1 ^a	2 ^a	3 ^a			
Francesc Fontanella	1					1	
	2				3		
		3	1				1
		4					2
		5					
		6					
Francesca Llunes	1					1	
	2						
	3						
	4						1
	5						
	6						2
Pau Queralt	1						
	2		4	1		1	
	3						1
	4						
	5						
	6						
Antoni Serra	1	1		2		1	
	2						
	3						
	4						3
	5						
	6						

	Cases			Barraques	Lloguer	Masos
	1 ^a	2 ^a	3 ^a			
Magí Soler	1				1	
	2	1		2		
	3					
	4					2
	5					1
	6					2
Esteve Subiràs	1					
	2					
	3					
	4					3
	5					
	6					1
Salvi Llorens	1	5	1			
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
Joan Vayreda	1	1				
	2		1			1
	3	1				1
	4					
	5					
	6					
Agustí Serrat Calvó	1	2	1		1	
	2		1			
	3					
	4					
	5					
	6					

		Cases			Barraques	Lloguer	Masos
		1ª	2ª	3ª			
Mateu Moliner	1			3			
	2						
	3	1					
	4						
	5						
	6						
Josep Marcillo	1	1		1		1	
	2			4			
	3						
	4						
	5						
	6						
Pere Molas Pont	1		2				
	2						
	3		3		1		
	4						
	5						1
	6						
Pere Martí Conill	1					1	
	2		1	1		1	
	3						
	4						
	5						
	6						1
Francesca Guinó	1	1					
	2		2	1			
	3						
	4						
	5						
	6						

	Cases			Barraques	Lloguer	Masos
	1ª	2ª	3ª			
Antoni Morató	1	1			1	
	2	1	8			
	3					
	4					
	5					
	6					
Esteve Giralt	1			1		
	2					
	3	2	2			
	4					
	5					
	6					
Josepa Furrasola	1	1		2		
	2					
	3					
	4					2
	5					
	6					

COMENTARI

En primer lloc trobem Francesc Fontanella, el qual disposa de vuit edificis en propietat, tres dels quals són barraques. També disposa de dues cases que té llogades i per les quals rep 22 i 27 lliures cada any. Al mateix temps té dos masos. Podem exteure que devia ser un personatge prou important. No sabem el seu ofici, la qual cosa podria significar que era un ciutadà honorat.

Pau Queralt seria també un gran propietari, que disposaria de sis cases i un mas. L'ofici tampoc no ens ve indicat, per la qual cosa podríem fer extensiu el dit més amunt.

Antoni Serra, en canvi, un saboner dels cinc que hi havia a Olot (dels que tenien propietats), té quatre cases i tres masos, la qual cosa podria indicar, també, una bona posició social.

Magí Soler sí que devia viure de renda, ja que disposava de dues

cases, dues barraques i cinc masos. El cadastre ens diu que era ciutadà honrat de Barcelona.

Josep Marcillo també disposava de set cases i, per tant, d'un bon estatus social, més encara si tenim en compte que era doctor.

Pere Molas i Pont, que era pelaire, tenia també set edificis, un dels quals era un mas que podria haver heretat de la seva mare, ja que el mas s'anomena la Caseta d'en Pont.

No menys dolenta és la gràfica d'Antoni Morató, el qual disposava d'onze cases a la ciutat. El seu ofici era botiguer.

LES CASES LLOGADES

En el cadastre hi trobem un apartat on figuren les cases de lloguer. Hi consta el nom del propietari, el que cobrava de lloguer, on es trobava la casa i l'ofici del propietari; en canvi no es diu la categoria de la casa ni el llogater. La categoria, doncs, no la sabem, però el preu del lloguer ens pot orientar un xic.

LES CASES QUE HI HA SÓN:

Carrer de Sant Rafel:

- 1 casa llogada per 20 lliures l'any.
- 1 casa llogada per 30 lliures l'any.
- 1 casa i 1 botiga llogades per 25 lliures l'any.

Plaça de l'Àngel:

- 1 casa llogada per 23 lliures l'any.
- 1 casa llogada per 30 lliures l'any

Clivillers:

- 1 casa llogada per 28 lliures l'any.
- 1 casa llogada per 30 lliures l'any.
- 1 casa llogada per 20 lliures l'any.
- 1 casa llogada per 20 lliures l'any
- 1 casa i 1 botiga llogades per 28 lliures l'any.

Carrer Bonaire:

1 casa llogada per 21 lliures l'any.

1 casa llogada per 27 lliures l'any.

1 casa i 3 botigues llogades per 36 lliures l'any.

Maduixa:

1 casa llogada per 26 lliures l'any.

Presó:

1 casa llogada per 28 lliures l'any.

Sant Esteve:

1 casa llogada per 22 lliures l'any.

Plaça Major:

1 casa llogada per 30 lliures l'any.

1	id	id	28	id
---	----	----	----	----

1	id	id	22	id
---	----	----	----	----

1	id	id	22	id
---	----	----	----	----

1	id	id	22	id
---	----	----	----	----

1	id	id	25	id
---	----	----	----	----

1	id	id	21	id
---	----	----	----	----

1	id	id	20	id
---	----	----	----	----

1	id	id	30	id
---	----	----	----	----

1	id	id	36	id
---	----	----	----	----

1	id	id	22	id
---	----	----	----	----

1	id	id	22	id
---	----	----	----	----

1	id	id	23	id
---	----	----	----	----

1	id	id	23	id
---	----	----	----	----

1	id	id	36	id
---	----	----	----	----

1	id	id	36	id
---	----	----	----	----

1	id	id	23	id
---	----	----	----	----

1	id	id	33	id
---	----	----	----	----

1	id	id	23	id
---	----	----	----	----

1	id	id	20	id
---	----	----	----	----

1	id	id	20	id
---	----	----	----	----

1	id	id	24	id
---	----	----	----	----

1	id	id	28	id
---	----	----	----	----

Carrer Major:

1 casa llogada per 21 lliures l'any.

1 id id 21 id

1 id id 22 id

1 id id 20 id

1 id id 22 id

1 id id 20 id

1 id od 20 id

1 casa i 1 botiga llogades per 28 lliures l'any.

Carrer Bellaire:

1 casa i 1 botiga llogades per 20 lliures l'any.

Camp d'en Mas:

1 casa llogada per 26 lliures l'any.

1 casa llogada per 22 lliures l'any.

Carrer del Carme:

1 casa llogada per 21 lliures l'any.

1 casa llogada per 21 lliures l'any.

Santa Magdalena:

1 casa llogada per 22 lliures l'any.

1 casa llogada per 26 lliures l'any.

Carrer Aigua:

1 casa llogada per 29 lliures l'any.

1 mas llogat (fora vila) per 20 lliures l'any.

Observant les dades anteriors podem comprovar que els sectors on hi ha més cases llogades d'Olot són els del centre i els més comercials. Igualment, veiem que els preus de lloguer són molt més elevats en aquests sectors que no en els sectors apartats del nucli. Hi ha algunes excepcions en carrers apartats, però hem d'entendre que la categoria de la casa devia ser més elevada; un de les dades que ens ho demostra és que aquestes cases són propietat de ciutadans honrats i de doctors.

Carrer Bonaire:

1 casa llogada per 21 lliures l'any.

1 casa llogada per 27 lliures l'any.

1 casa i 3 botigues llogades per 36 lliures l'any.

Maduixa:

1 casa llogada per 26 lliures l'any.

Presó:

1 casa llogada per 28 lliures l'any.

Sant Esteve:

1 casa llogada per 22 lliures l'any.

Plaça Major:

1 casa llogada per 30 lliures l'any.

1	id	id	28	id
---	----	----	----	----

1	id	id	22	id
---	----	----	----	----

1	id	id	22	id
---	----	----	----	----

1	id	id	22	id
---	----	----	----	----

1	id	id	25	id
---	----	----	----	----

1	id	id	21	id
---	----	----	----	----

1	id	id	20	id
---	----	----	----	----

1	id	id	30	id
---	----	----	----	----

1	id	id	36	id
---	----	----	----	----

1	id	id	22	id
---	----	----	----	----

1	id	id	22	id
---	----	----	----	----

1	id	id	23	id
---	----	----	----	----

1	id	id	23	id
---	----	----	----	----

1	id	id	36	id
---	----	----	----	----

1	id	id	36	id
---	----	----	----	----

1	id	id	23	id
---	----	----	----	----

1	id	id	33	id
---	----	----	----	----

1	id	id	23	id
---	----	----	----	----

1	id	id	20	id
---	----	----	----	----

1	id	id	20	id
---	----	----	----	----

1	id	id	24	id
---	----	----	----	----

1	id	id	28	id
---	----	----	----	----

Carrer Major:

1 casa llogada per 21 lliures l'any.

1 id id 21 id

1 id id 22 id

1 id id 20 id

1 id id 22 id

1 id id 20 id

1 id od 20 id

1 casa i 1 botiga llogades per 28 lliures l'any.

Carrer Bellaire:

1 casa i 1 botiga llogades per 20 lliures l'any.

Camp d'en Mas:

1 casa llogada per 26 lliures l'any.

1 casa llogada per 22 lliures l'any.

Carrer del Carme:

1 casa llogada per 21 lliures l'any.

1 casa llogada per 21 lliures l'any.

Santa Magdalena:

1 casa llogada per 22 lliures l'any.

1 casa llogada per 26 lliures l'any.

Carrer Aigua:

1 casa llogada per 29 lliures l'any.

1 mas llogat (fora vila) per 20 lliures l'any.

Observant les dades anteriors podem comprovar que els sectors on hi ha més cases llogades d'Olot són els del centre i els més comercials. Igualment, veiem que els preus de lloguer són molt més elevats en aquests sectors que no en els sectors apartats del nucli. Hi ha algunes excepcions en carrers apartats, però hem d'entendre que la categoria de la casa devia ser més elevada; un de les dades que ens ho demostra és que aquestes cases són propietat de ciutadans honorats i de doctors.

La mitjana de preus dels lloguers més elevada, la trobem al carrer Bonaire, que puja a 28 lliures l'any. Després segueix la plaça de l'Àngel, amb 26'5 lliures l'any. La que més ens permet de generalitzar i treure conclusions és, però, la plaça Major, que té una quota mitjana de 25'6 lliures per any i casa. De fet, és molt destacable que sigui precisament a la plaça on hi hagi més cases llogades. Ja hem dit que fóra, segurament, per motius comercials: recordem que l'antic centre d'Olot fou l'església del Tura i la plaça Palau, mentre que el segle XVIII ja s'havia traslladat a Sant Esteve i la plaça Major, situació que encara es dona actualment.

Si trobem alguna excepció a aquesta generalització, és fàcilment justificable per altres motius. Així, per exemple, al carrer de l'Aigua trobem una casa que es paga a 29 lliures, però si mirem de qui és veiem que pertany a un ciutadà honrat de Barcelona, i hem de sobreentendre que devia ser de prou categoria.

Una de les cases més cares es troba en el carrer Bonaire. Tenim un preu de 36 lliures, però igualment si observem la fitxa veiem que es tracta d'una casa i tres botigues que van plegades.

Podem concloure dient que el preu mig de les cases de lloguer a Olot, l'any 1742, era de 24 lliures, aproximadament.

Tal com ja s'ha vist en l'estudi de les fitxes per sectors, on hi ha més cases llogades és en el primer, quasi deu vegades més que en els altres dos sectors.

ADOBERIES I TINTS

Tal com hem pogut comprovar en la distribució d'oficis de la població, un gruix prou important de la població olotina de mitjan segle divuit es dedicava a treballar les pells. Així, un altre dels apartats del cadastre ens relaciona les diferents adoberies existents, el nom de l'amo, l'ofici i el seu rendiment.

La nota que encapçala l'esmentat apartat diu així: **“Relación de las adoberías que se encuentran en la presente villa de Olot considerando a cada una el alquiler o producto que pueden dar a su dueño al año”**.

En total hi trobem 15 adoberies i tres tints, distribuïts de la manera que segueix:

Adoberies:

1- Teresa Albert i Camps.

- Vidua
- 25 lliures

2- Llorenç Gou

- Blanquer
- 20 lliures

3- Joan Castanyer

- Blanquer
- 15 lliures

4- Pere Feliu Germà

- Blanquer
- 25 lliures

5- Antoni Marcè

- Blanquer
- 15 lliures

6- Felip Castanyer

- Blanquer
- 20 lliures

7- Miquel Estorch

- Blanquer
- 25 lliures

8- Marià Roca

- Blanquer
- 15 lliures

9- Joan Pujol

- Blanquer
- 15 lliures

10- Josep Pagès

- Blanquer
- 25 lliures

11- Miquel Casabó

- Blanquer
- 20 lliures

12- Francesc Fontanella

- - - - -

- 15 lliures
- 13- Maurici Serra
 - Blanquer
 - 20 lliures
- 14- Mateu Masmitjà
 - Corretger
 - 15 lliures
- 15- Miquel Bach
 - Agricultor
 - 15 lliures

Els tres tints que trobem a la vila són:

- 1- Pau Queralt
 - - - - -
 - 25 lliures
- 2- Caterina Prat
 - Vidua
 - 20 lliures
- 3- Pere Matas
 - - - - -
 - 10 lliures

MOLINS I BATANS

Aquest és l'apartat que segueix les adoberies en el cadastre. L'encapçalament diu: **"Relación de los molinos que se encuentran situados dentro del término y parroquias de la presente villa de Olot y el producto que reditan al año cada uno de ellos"**.

Hi trobem nou molins i dos batans. Tots nou molins, segons el cadastre, són fariners. Els trobem tots a la vora del riu Fluvià. Consta en primer lloc el nom del propietari, l'ofici, quantes moles té el molí i amb quin sistema mol i, finalment, les lliures que dóna a l'any.

Molins:

- 1- Isidre Collell
 - Agricultor
 - 2 moles d'aigua corrent
 - 150 lliures l'any
- 2- Ignasi Anglada
 - Pelaire
 - 2 moles d'aigua corrent
 - 190 lliures l'any
- 3- Miquel Casabó
 - Blanquer
 - 2 moles d'aigua corrent
 - 170 lliures l'any
- 4- Pau Bassols
 - Blanquer
 - 2 moles d'aigua corrent
 - 120 lliures l'any
- 5- Dr. Francesc Xavier Morató
 - - - - -
 - 2 moles d'aigua corrent
 - 70 lliures l'any.
- 6- Bernat Rovira
 - Moliner
 - 2 moles d'aigua corrent
 - 112 lliures l'any
- 7- Francesc Despujol
 - Cavaller de l'hàbit de Jerusalem
 - 2 moles d'aigua corrent
 - 100 lliures l'any
- 8- Miquel Casabó
 - Blanquer
 - 2 moles d'aigua corrent
 - 110 lliures l'any
- 9- Teresa Colomer
 - Vídua de les Preses
 - 2 moles, mol a bassades

Batans:

1- Tomàs Cols

- Agricultor

- 23 lliures l'any

2- Ignasi Anglada

- Pelaire

- 190 lliures l'any

Observem que tots els molins es trobaven a la ribera del Fluvià i que molien amb aigua corrent (segurament en aquell temps el riu baixava molt més ple que no pas avui). El preu mig que en treuen els propietaris oscil·la entre les 110 i les 120 lliures. No trobem cap molí amb més de dues moles.

Tots els molins es troben a la parròquia d'Olot, exceptuant el de Francesc Despujol i el de Miquel Casabó, que es troben a la parròquia de Sant Cristòfor les Fonts.

EMOLUMENTS

Els emoluments són els beneficis complementaris que rebien algunes persones. En el cadastre només n'hi trobem dos que corresponguin a particulars: el primer correspon a la vídua Josepa Furrasola. Era de la corredoria, i per ell rebia cada any 160 lliures.

L'altre correspondria a Pere Roquer, d'ofici pelaire. Pertanyia a les balances del peix, i la quantitat era de 20 lliures.

ELES DECIMADORS

Troblem també un petit apartat que ens parla de decimadors. Ens diu que els decimadors universals eren eclesiàstics, la qual cosa ens mostra, un cop més, el poder de l'Església en aquells temps. També ens anomena dos decimadors particulars, que són:

Joan Vayreda, de Barcelona. Rebia un terç de la parròquia de les Fonts, i el que solia rebre eren 16 quaters de mestall i 8 quarteres de fajol.

Francesca Lluñés seria la segona. Era vídua i rebia un terç de la parròquia de Sant Andreu del Coll. Solia rebre 18 quarteres de blat i 3 de fajol.

EMOLUMENTS I PROPIETARIS DEL COMÚ D'OLOT

En el cadastre hi ha un apartat sobre els diferents emoluments de l'Ajuntament o Comú. També hi afegim dues propietats que han aparegut enmig del cadastre, en l'apartat de masos i en el de barraques, ja que d'això es tracta.

EMOLUMENTS

- 1- Del dret del vi
 - Sol reditar, entre uns anys i altres, 2.927 lliures i 7 sous
- 2- De mercaderies o fires
 - Sol donar 1.435 lliures
- 3- De l'oli i moscades
 - Sol donar 700 lliures
- 4- Del dret del peix
 - Sol donar 351 lliures i 5 sous.
- 5- De la fleca o venda de pa
 - Sol donar 1.129 lliures, 11 sous i 8 diners
- 6- De les Nou Gabelles
 - Sol donar 394 lliures, 8 sous i 4 diners.
- 7- Dret de balances
 - 73 lliures, 6 sous i 8 diners
- 8- Dret de fruites seques
 - 30 lliures, 7 sous i 6 diners
- 9- El Pallol o dret de mesures
 - 97 lliures
- 10- De Carnisseria
 - 1.237 lliures i 10 sous
- 11- Pou del Glaç
 - 110 lliures, 17 sous i 6 diners.

El mateix cadastre ens explica que els diferents drets eren llogats, i que això era la quantitat que en rebia l'Ajuntament cada any. En concret, el de Carnisseria ens diu que els dos anys anteriors al del cadastre no fou llogat, sinó que se n'encarregà l'administració, mentre que el 1742 fou el primer any de lloguer i en reberen la quantitat esmentada. Segons R. Grabolosa hi havia altres pous, a més del que

ens diu el cadastre ⁽⁶⁾: “Fins l’any 1725, existia a llevant de Vila Vella, un pou de glaç amb els seus embassaments. Sabem l’existència d’altres. Però des d’aleshores ja començaria a funcionar el del mas Closells. Les basses del de Vila Vella eren prop de l’horta d’un tal Esteve Bassols i del carrer que portava al palau de l’abat. Les separava del pou un carreró que duia a St. Bernat. El pou nou, als peus del cràter Montolivet, radicava en terrenys de la Universitat;”. Aquest nou pou de què parla Grabolosa ja devia existir l’any del cadastre. D’allí provindria la pervivència del nom Pou del Glaç en un carrer molt proper al Montolivet, encara avui.

PROPIETATS DE L’AJUNTAMENT

En el cadastre n’hi trobem dues. Una és una barraca de l’Hospital, situada al carrer de Sant Miquel i que fou posseïda després del 1716. L’altra propietat correspon al mas Paradell de Sant Roc, inclòs en la parròquia d’Olot i considerat de segona categoria.

De totes maneres, ja sabem que l’Ajuntament disposava d’altres propietats, com podria ser l’Hospital nou, que s’havia construït el segle XVI, i el mateix edifici de l’Ajuntament. I sobretot molts terrenys escampats pel terme. Com diu Grabolosa ⁽⁷⁾ “... el comú posseïa també el mas Paradell, la peça de terra de les Grederes i les casernes existents en els solars on, com hem dit en una altra ocasió, avui hi ha el Teatre i el Casino”.

Tot això no vol pas dir que l’Ajuntament o Comú marxés molt bé. Sabem que les finances no quadraven i que l’Ajuntament es trobava endeutat. De fet, la primera meitat de segle fou prou delicada per a la vila.

El que sí constatem, i era general arreu, era aquests monopolis que el comú es reservava.

PROPIETATS DE L’ESGLÉSIA

L’Església sí que era una institució forta, rica i influent en la població olotina d’aquell temps. Igual, de fet, que arreu.

En aquest cas hem comptat com propietats de l’Església les que van en nom de capellans. Quasi en totes les propietats s’especifica si ja es posseïen el 1716 o es van posseir més tard. Recordem que

l'esmentat any entrà en vigència el decret de Nova Planta, que afectà tota la població del Principat. Fóra molt possible que es cedissin propietats, abandonades o bé confiscades després de la guerra, a l'estament eclesiàstic.

En total, disposaven de 46 cases i masos, i d'una barraca. D'aquestes 46 cases, només 5 són de tercera categoria, mentre que les més nombroses són de segona i després de primera. Catorze de les cases esmentades apareixen amb el nom del capellà propietari, i a la vegada nou d'aquestes 14 són posseïdes des de després de 1716. La resta de les cases apareixen sota diversos noms, sobretot obtentors de beneficis de tal sant o tal altre; també n'hi ha en nom de la comunitat de preveres i dues en nom de dos abats, una del de Ripoll i l'altre del de Besalú.

Amb aquestes propietats, podem dir que més d'un cinc per cent de les cases de la vila eren propietat de l'Església.

Un total de 18 cases foren posseïdes per capellans o bé per l'Església després del 1716.

Tal com hem vist en l'estudi per sectors, l'Església disposa de moltes cases en el primer sector, si bé també en té força en els altres dos.

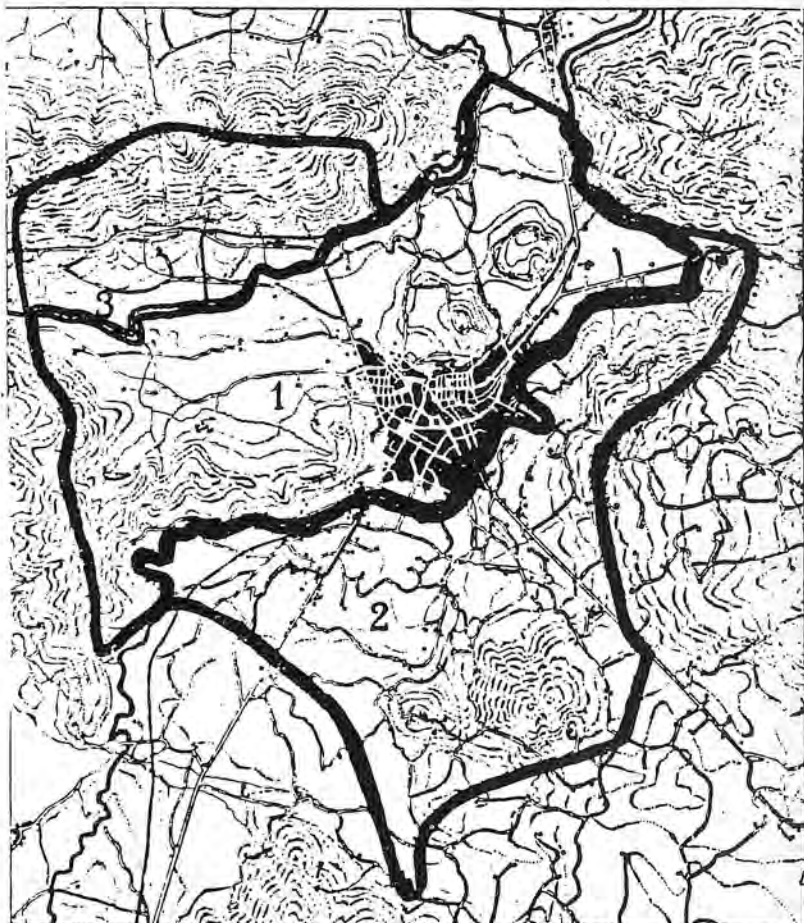
LES TRES PARRÒQUIES

El pla d'Olot es trobava dividit parroquialment en tres parts, que corresponien a les parròquies de:

- Sant Esteve d'Olot.
- Sant Cristòfor les Fonts.
- Sant Andreu del Coll.

Tal com es pot observar en el mapa següent, que correspon al Dr. Joaquim Danés i Torras, la parròquia d'Olot (Sant Esteve) és la principal, ja que comprèn tot el gruix de la població. La parròquia de les Fonts disposa d'un terme força extens si bé no hi havia cap nucli poblat. Només comptava amb els diferents masos existents. La tercera parròquia, la de Sant Andreu del Coll, quedava molt apartada del nucli d'Olot, i a més comprenia un territori molt petit, ocupat només per uns quants masos.

OLOT Divisió eclesiàstica del terme municipal

- 1 Parròquia de Sant Esteve i Olot 2 Parròquia de S. Cristòfor i les Fonts 3 Terra de Sant Andreu del Coll.

ELS MASOS DE LES TRES PARRÒQUIES

Els masos apareixien en el cadastre després de les cases, i venien agrupats per parròquies. En total trobem 102 masos amb el seu nom corresponent, la seva parròquia, el seu propietari, la categoria i l'ofici del propietari.

És curiós com el Dr. J. Danés i Torras, en la seva **Història d'Olot**, ens diu que només en troba 94, si bé fa cas del que diu el cadastre, tot i no correspondre al nombre que ell ha trobat. Podria ser un error dels diversos que hi ha al llarg del cadastre (veure apartat de generalitats).

El nom dels masos per parròquies és el següent:

Parròquia d'Olot

	Categoria
1- Mas Paradell de Sant Roc	2 ^a
2- Masbaix	2 ^a
3- Horta de Na Beatriu	3 ^a
4- Mas Mores	2 ^a
5- Mas Brugats	1 ^a
6- Mas Morató	1 ^a
7- Mas Campdedéu	2 ^a
8- Mas Closells	1 ^a
9- Mas Collell	2 ^a
10- Mas Cols	1 ^a
11- Mas Boixater	3 ^a
12- Mas Faja	1 ^a
13- Mas Conill	1 ^a
14- La Couera	3 ^a
15- Mas Creu	2 ^a
16- Mas Feixes 1 ^a	
17- Era d'en Fillol	2 ^a
18- Era d'en Fontanella	2 ^a
19- Mas Camps	2 ^a
20- Mas Fàbrega	2 ^a
21- Mas Brugadois	2 ^a
22- Mas Puidemunt	1 ^a

23- Mas Guardiola	2 ^a
24- Era d'en Llunés	2 ^a
25- La Teuleria	3 ^a
26- Puigroig	2 ^a
27- Mas Teix	2 ^a
28- El Mas	1 ^a
29- El Cabiach	3 ^a
30- Mas Juliana de Vall	2 ^a
31- Mas Riera de Munt	2 ^a
32- El Clot d'en Figueres	3 ^a
33- Mas Puigdevall	1 ^a
34- La Cantinela	3 ^a
35- Mas Subiràs Petit	1 ^a
36- Mas Renobau	1 ^a
37- Mas les Mates	1 ^a
38- Mas Canaderes	3 ^a
39- Mas Oliveres	2 ^a
40- Mas Coromina	2 ^a
41- Mas Soler	1 ^a
42- Mas Garrinada de Dalt	2 ^a
43- Garrinada i Bufador de Baix	2 ^a
44- Era d'en Soler	2 ^a
45- Mas Mir	2 ^a
46- Mas Planiques	2 ^a
47- Mas Subiràs Gros	1 ^a
48- Mas Juliana de Munt	2 ^a
49- Manou	3 ^a
50- Casanova dels Capellans	2 ^a
51- Mas Riera de Vall	1 ^a

Parròquia de Sant Cristòfor les Fonts

52- Mas Les Tries	2 ^a
53- Caseta de Masbernà	3 ^a
54- Masbernà	1 ^a

55- Mas Clapera	2 ^a
56- Mas Bufador	3 ^a
57- Mas Eruga	1 ^a
58- Mas Caritat	1 ^a
59- Les Viles	2 ^a
60- Puig	1 ^a
61- Roura	1 ^a
62- Marunys	1 ^a
63- Mas Fàbrega	1 ^a
64- Casadevall	2 ^a
65- Renart	2 ^a
66- La Casa Cremada	3 ^a
67- Mas Boixeda	2 ^a
68- Mas Culet	2 ^a
69- Mas Cabrioler	3 ^a
70- Mas Ventós	1 ^a
71- Mas Sangs	3 ^a
72- Mas Llorens	2 ^a
73- Mas Iglesias	2 ^a
74- La Plana	3 ^a
75- Mas Pujout	1 ^a
76- Caseta d'en Pont	3 ^a
77- La Llana	3 ^a
78- Puigparadell	3 ^a
79- Mas Paradell	3 ^a
80- Prat de les Deus	2 ^a
81- Coromina	1 ^a
82- Caseta de les Deus	3 ^a
83- Caseta de Bufaganyes	3 ^a
84- Casa del Turut	2 ^a
85- Mas Teuleria	2 ^a
86- Mas Casanova	2 ^a
87- Mas Perer	2 ^a
88- Mas Plana	1 ^a
89- Mas Peroler	2 ^a
90- Mas sense nom, de Jacint Fageda	2 ^a

Parròquia de Sant Andreu del Coll

91- La Casanova	3 ^a
92- Mas Coromina	3 ^a
93- Mas Pla del Coll	2 ^a
94- Mas Cavalcòs	2 ^a
95- Mas Vernedella	3 ^a
96- El Terme	3 ^a
97- El Farigoler	3 ^a
98- Mas Saiols	2 ^a
99- La Vila	3 ^a
100- Castell del Coll	2 ^a
101- Mas Ventulà	1 ^a
102- Caseta Nova d'en Ventulà	3 ^a

Un dels masos de la parròquia d'Olot és el de la fotografia, que correspon al Mas Subiràs Gros, qualificat en el cadastre de 1ª Categoria, i que s'ha conservat fins avui, com la majoria dels masos.

El Mas Ventós. També és considerat de 1ª categoria. La fotografia és recent. Llinda del carrer Presó Vella, que correspon a l'any 1604. És una de les més velles de la ciutat.

ELS NOMS DE PILA MÉS CORRENTS

Tal com veurem, els noms de pila més corrents a Olot en aquella època no difereixen massa dels actuals. En tot cas, avui hi ha més varietat, si bé es mantenen els més comuns (Josep, Francesc, Joan, Pere). D'altres, prou corrents a l'època, han quasi desaparegut, mentre que d'altres han augmentat en l'actualitat. De noms de dona només n'hi ha 80, ja que en el cadastre, a part del de les vídues, no n'apareixen gaires més.

1- Agustí n'hi ha 2	
2- Albert	2
3- Ambrosi	1
4- Andreu	1
5- Antic	1
6- Antoni	26
7- Baldiri	3
8- Baltasar	2
9- Bartomeu	7

10- Benet	1
11- Bernat	5
12- Blai	1
13- Bonaventura	4
14- Carles	1
15- Domènec	2
16- Esteve	35
17- Eudald	3
18- Felip	2
19- Fèlix	3
20- Francesc	62
21- Fortià	1
22- Grabièl	4
23- Gaspar	6
24- Genís	1
25- Gregori	2
26- Hilari	1
27- Ignasi	10
28- Isidre	12
29- Jacint	8
30- Jaume	22
31- Jeroni	11
32- Joan	57
33- Joan Baptista	6
34- Joan Pere	2
35- Joaquim	1
36- Josep	77
37- Llorenç	4
38- Lluís	2
39- Magí	4
40- Manuel	4
41- Marià	3
42- Mateu	8
43- Maurici	5
44- Miquel	29
45- Narcís	2

46- Onofre	2
47- Orban	1
48- Pau	10
49- Pere	37
50- Pere Antoni	1
51- Pere Màrtir	5
52- Pere Feliu	1
53- Pere Pau	2
54- Rafael	17
55- Ramon	3
56- Salvador	1
57- Salvi	4
58- Sebastià	2
59- Segimon	3
60- Silvestre	1
61- Simó	4
62- Tomàs	1
63- Vicent	1

Noms de dona

Àngela	1
Anna	2
Carme	1
Caterina	3
Cecília	2
Elena	2
Esperança	2
Francesca	4
Felicianà	1
Gertrudis	1
Jerònima	1
Josepa	1
Ignàsia	1
Lucrecia	2
Lleonor	1
Magdalena	16

Maria	5
Mariana	13
Margarida	3
Mònica	1
Rosa	1
Teresa	14
Sabina	2

GENERALITATS

Nombre d'edificis

Segons el Dr. Joaquim Danés i Torras, en el seu llibre d'**Història d'Olot**, volum II, a les pàg. 302 i 303, a Olot hi havia, l'any 1742 i segons el cadastre en qüestió, un total de:

839	cases en la Vila d'Olot
102	cases en el terme restant
46	barraques

Total 987 edificis

Aquestes dades no es corresponen amb les que hem trobat. El motiu pot ser els diferents errors que hi ha al llarg del cadastre.

Els nous resultats són:

798	cases en la vila
56	cases lloguer
Total 845	cases
102	masos del terme restant
46	barraques
Total 993	edificis

Resulta que el Dr. Danés, a l'hora de comptar les cases per carrers, només mirà el primer i el darrer número de cada carrer, els restà i ja sap quantes cases hi ha. Però el cas és que hi ha tot un seguit

d'errors en el cadastre, que fan que els seus números i els nostres no coincideixin.

Les dades del Dr. Danés i les nostres difereixen en tres dels carrers. Mirant-ho atentament es veu que dues d'aquestes errades són justificables, considerant el sistema de recompte del Dr. Danés. Per exemple, en el carrer de Sant Rafel ell compta 65 cases incloses les 3 de lloguer. En canvi, n'hem trobat 70 més les 3 llogades, o sigui, 73, perquè l'escrivent que va fer la còpia repeteix vuit números de la següent manera:

... 57, 58, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60...

L'altre punt de disconformitat amb els números del Dr. Danés s'explica pel mateix motiu, ja que aquest cop ell troba 21 cases en el carreró, quan en trobem 20. En aquesta ocasió l'escrivent es deixa el número que correspon al 284.

Una darrera equivocació de Danés és que en el Raval de Montsacopa fins al tint d'en Vila, ell parla de 3 cases, quan en el cadastre només n'hi ha dues. Si els errors anteriors serien justificats pel sistema de recompte, aquest no s'explica. Podria ser que fos per omplir el número que li mancava per arribar a 839, que és el número darrer en el cens de les cases, ja que aquest número és el 766, que l'escrivent se salta i que correspondria al carrer de Sant Miquel.

L'altre punt que no correspon i tampoc no s'explica, és que només trobi 94 masos. Així, li'n manquen 8 per arribar als 102 que, malgrat no trobar, compta. Possiblement s'hagués saltat un full.

La darrera equivocació del Dr. Danés és la que fa referència a les barraques. Ell en situa 8 al carrer de Sant Rafel, mentre que en realitat només n'hi ha 3: les 5 restants es troben a la Putoia. De fet, només s'equivoca en la situació: no fa variar els nombres.

Igualment, en el total de cases s'equivoca Ramon Grabolosa (que segurament féu servir el mateix sistema d'en Danés) en el seu llibre ^(B): **"En el cadastre de l'any 1742 es diu que a la vila hi havia: 50 carrers, 839 cases i 46 barraques"**.

Tal com hem vist, el 839 ha d'ésser esmenat per 845, que és el nombre real de cases que hi ha en el cadastre del 1742. El mateix error el trobem en el llibre ⁽⁹⁾, que degué prendre les dades del llibre del Dr. Danés.

POBLACIÓ

No sabem ben bé el nombre d'habitants a Olot l'any del cadastre, però tenim algunes dades. El mateix Dr. Danés ⁽¹⁰⁾ ens diu que el segle XVII hi havia prop de 6000 habitants, però que entre les epidèmies i, sobretot, la guerra de Successió, després del 1714 en quedaren prop de 3.000, amb la qual cosa la població hauria disminuït en un 50%. Si ens situem en l'any del cadastre, tenim dues seqüències de la passada guerra: primerament, i tal com hem vist en els gràfics, hi havia un percentatge de dones vídues molt elevat. En segon lloc, trobem les referències de les propietats que va rebre l'església després del 1716. Hauríem de calcular la població de mitjan segle entre 3.000 i 3.500. El que sí sabem és que la segona meitat del segle XVIII es produirà una fase de creixement poblacional i, per tant, del nombre de cases.

En el cens del 1778 Olot compta ja amb més de 9.000 habitants. Aquesta prosperitat convertirà Olot en el nucli més poblat de les terres gironines, fins i tot més que Girona.

La vila enregistrarà un creixement molt gran, s'enderrocaran portals, s'ampliaran muralles, es reconstruirà l'església de Sant Esteve i es construirà l'Hospici. Un dels carrers naixents serà el de les Estires.

Linda del carrer Preso Vella, de l'any 1629.

Les llindes són uns bons termòmetres que ens marquen l'edat dels edificis i l'etapa de creixement de les poblacions. Aquesta correspon a l'any 1666 i es troba a la plaça de la Font del Conill, on comença el carrer de l'Aigua.

Llinda del 1696 situada en el carrer Proa, un dels més vells de la ciutat.

Aquesta llinda, de l'any 1720, és al carrer de la Proa.

Llinda del 1777, que és al carrer Sant. Bernat. Aquest carrer fou un focus de creixement durant la segona meitat del segle XVIII.

Un carrer que protagonitzarà el creixement d'Olot d'una manera molt acusada serà el de les Estires. En són una mostra aquestes dues llindes, dels anys 1792 i 1796

Foto de la plaça Major en la qual veiem els sis carrers transversals que trobem en el cadastre.

L'església parroquial de Sant Cristòfor les Fonts, en l'actualitat.

Imatge d'un dels carrerons que parteixen del carrer de Sant Bernat i menen cap al Montsacopa. Podria ser el que s'anomenava Raval de Montsacopa, si bé l'únic indici és la seva antiguitat.

Aquest és un dels carrers candidats a ser el Raval de Montsacopa, si bé sembla ser més nou. Al seu costat podem veure l'inici del carrer Estires, nascut la segona meitat del segle XVIII.

Imatge actual del Carreró de Sant Antoni. Com ja hem dit, podria molt ben ser el Carreró que apareix en el Cadastre.

Imatge del carrer del Rentador, molt a prop del riu. Segurament aquí hi havia les adoberies.

A TÍTOL DE RESUM

Tenim, després de veure aquest treball, una petita mostra del que era Olot l'any 1742. Les dades són poques o moltes, segons es miri. Segurament se'n podrien treure conclusions més significatives aprofundint més en les altres dades d'informació local.

De totes maneres, aquest treball ha volgut ser, només, un estudi del cadastre olotí del 1742. Aquest volum del cadastre, com s'ha dit, correspon a una còpia que encarregà l'Ajuntament a Josep Aparicio, per la qual feina rebé 65 lliures barcelonines. L'original era fet pel geòmetra del rei, Josep Mayol, l'any 1742, mentre que la còpia és de l'any següent.

La còpia és un volum manuscrit que es troba a la Biblioteca Municipal d'Olot. Així, doncs, l'instrument ha estat el cadastre, però el model ha estat, sens dubte, el llibre d'en Joan Boadas ⁽¹⁾, encara que el present treball no pot ésser-hi comparat de cap manera.

Igualment ha estat de molta ajuda l'obra del Dr. Danés, així com altres autors, com Grabolosa o bé l'historiador J. Casulà.

Pot ser hauria estat més interessant poder estudiar la primera part del cadastre, que conté tots els terrenys del terme. Això, però, s'ha de deixar per a una altra ocasió.

Fotografia de la plaça Major en la qual veiem els 6 carrers transversals que trobem en el cadastre.

Llinda del carrer Presó Vella, que correspon a l'any 1604. És una de les més velles de la ciutat.

NOTES

- 1.- DANÉS I TORRAS, JOAQUIM. **Història d'Olot. Vol. II.** Olot, Aubert Impressor, 1977. pàg. 297
- 2.- SOLÀ-MORALES, JOSEP M^a DE. **Miscel·lània Històrica d'Olot i Comarca,** Olot, Edicions Municipals, 1983. pàg. 277
- 3.- GRABOLOSE, RAMON. **Olot. Els homes i la ciutat.** Barcelona, Edit. Selecta, 1969. pàg. 33.
- 4.- SOLÀ-MORALES, JOSEP M^a DE. **Miscel·lània...** 1983. pàg 286.
- 5.- GRABOLOSE, RAMON. **Olot. Els.....,** 1969.pàg. 34
- 6.- Idem. pàg. 113
- 7.- Idem. pàg. 113
- 8.- Idem. pàg. 112
- 9.- ESPAÑOL, J. - FÀBREGA, J. - FUSES, J. - PARÉS, F. **Guia d'arquitectura d'Olot.** Barcelona, Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya, 1979. pàg. 21
- 10.- DANÉS I TORRAS, JOAQUIM. **Llibre d'Olot.** Barcelona 1969. Biblioteca Selecta. pàg. 170
- 11.- BOADAS I RASET, JOAN. **Girona després de la guerra de Successió,** Girona, Diputació, Ajuntament . Inst. Est. Hist. Gironins, 1986.